

[Bomholt.]

jeg gør ligesom den højtærede undervisningsminister for nylig opmærksom på planlægningsrådet, der inddrager videnskabsmændene i et konstruktivt arbejde med fremtiden for øje. Mange problemer må her finde deres afklaring, men jeg går ud fra, at det ærede medlem hr. Helveg Petersen kan tale ud fra sin indsigt på dette område.

Der er endvidere i undervisningsministeriet efter en bredt anlagt konference i februar 1964 taget skridt til nedsættelse af et rådgivende forskningens fællesudvalg. Man må gå ud fra, at fællesudvalget i overensstemmelse med den afgivne betænkning vil have til opgave at tilvejebringe oversigtsmateriale til belysning af den samlede forskningssituation og på grundlag heraf rådgive regering og folketing i forskningsanliggender. Udvalget skal endvidere beskæftige sig med investeringsbehov, med forskningspersonalets omfang o. s. v.

De spørgsmål, der efter det ærede medlem hr. Knud Bros opfattelse skal stilles i første række: hvad koster forskningen, og hvilken rækkefølge skal den gennemføres i? — udtalt sp. 3219 — må uvægerlig gå ind under fællesudvalgets arbejdsområde.

Hvordan bliver så folketingets stilling over for disse bestræbelser? Ja, et ministerium er jo simpelt hen en hjælpefunktion for folketinget, underlagt dets beslutninger, og det er ikke tilrådeligt at skabe afstande, hvor de ikke findes. På den anden side må det erkendes, at folketinget i adskillige relationer har brug for videnskabelig information og orientering, også på eget initiativ, i samarbejde med de interesserede ministerier, fællesudvalget o. s. v.

Det ærede medlem hr. Knud Bro tænker sig nærmest samarbejdet som en klub under et 17 mands udvalg, der fungerer som bestyrelse, en klub, hvori man kan høre 2-3 foredragsholdere, nedsætte studiekredse og nu og da, har jeg forstået, diskutere fanden et øre af. Det ærede medlem overser, at der er adskillige folketingsudvalg, der kan have brug for videnskabelig information, vel at mærke i begrænsede, konkrete anliggender, og jeg har en fornemmelse af, at begreber som videnskab og videnskabsmænd er defineret for snævert. Der er videnskabelig sagkundskab på mange områder uden for universiteteterne, juridisk sagkundskab, soci-

al sagkundskab o. s. v. En socialpolitiker som Orla Jensen burde vel for længst have været doctor honoris causa ved Århus universitet, og for at nævne endnu et navn i samme genre: socialdirektør Jonsen, Horsens, som har udført socialvidenskabelige analyser af virkelig vejledende værdi. Tilsvarende eksempler kan fremdrages på mange andre samfundsområder. Det, der er brug for, er sagkundskab.

Vi har i vort daglige arbejde brug for videnskaben på visse felter. For det første på det lovforberedende arbejdes område. Vi skal vel ikke normalt tilstræbe så store betænkninger som i Sverige, men nu og da kunne den alsidige belysning godt være mere fyldestgørende. For det andet i udvalgsarbejdet. Men hvis det informatoriske arbejde her skal komme til sin ret, bør der efter min mening nedsættes faste udvalg med fagligt kvalificerede sekretærer, der kan medvirke til, at spørgsmålene formuleres utvetydigt klart. Det vil være nærliggende at nedsætte et undervisningsudvalg, måske et undervisnings- og kulturudvalg, der kan se et ministeriums forskellige forslag inden for rammen af en helhed. Det helhedssyn, som ministeren må antages at have, er det under de givne omstændigheder næsten umuligt for folketinget at opnå. Skønt folketinget ganske givet omfatter den højeste sum af samfundsmæssig viden og erfaring her i landet, kan vi ikke gennemføre vort arbejde med den effektivitet, som er en af videnskabens fornemste forudsætninger, og det er naturligvis også en af grundene til den bestræbelse, der udgår fra OECD. Nedsættes der et helårsudvalg, et kontinuerligt udvalg, der omspænder et ministeriums samlede aktivitet, så begynder regnestykket, som det ærede medlem tumler med, at gå op. Så kan udvalget handle i både helhedens og enkelhedernes interesse i et helt naturligt samspil med mennesker og ministerielle organer.

Indtil videre er vi som bekendt det eneste land i verden, som har det store antal udvalg, og nedsættelsen af flere udvalg vil, frygter jeg, føre os bare længere ud i planløshed og improviserende tilfældigheder. Ønsket om en fri meningsudveksling mellem politikere og videnskabsmænd bliver stående på dagsordenen, indtil vi finder en løsning. Denne